

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти

Затверджено
На засіданні кафедри спеціальної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана
Франка
(протокол № 1 від 28.08 2022 р.)

Завідувач кафедри проф. Острівська К.О.

**Силабус з навчальної дисципліни «Організація наукової діяльності»,
що викладається в межах ОНП «Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом» для здобувачів третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта**

Львів 2022 р.

Силабус курсу Організація наукової діяльності

Назва курсу	Організація наукової діяльності
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 8
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка, 016 Спеціальна освіта
Викладачі курсу	Островська Катерина Олексіївна, д-р психологічних наук, професор кафедри спеціальної освіти
Контактна інформація викладачів	Mob.: +351 968763470 e-mail : katernynaostrova@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	щосуботи, 15.00-17.00 год. (Факультет педагогічної освіти) Онлайн-консультації
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/postgraduates
Інформація про курс	Дисципліна «Організація наукової діяльності» є нормативною дисципліною зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта», яка викладається для аспірантів в обсязі 3кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання та практичні навички використання методології наукового дослідження для управління даними дослідження та грантовою діяльністю
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є вивчення методології і можливостей практичного застосування інформаційни, управлінських технологій для вирішення різноманітних завдань під час наукових досліджень та грантової діяльності
Очікувані результати навчання Компетентності (за освітньою програмою) Загальні компетентності	Згідно з вимогами освітньо-наукової програми студенти повинні: знати: <i>Функції наукової комунікації. Основні стратегії публікаційної активності дослідника. Алгоритми, підходи, стратегії інформаційного пошуку. Основні терміни, функції, складові наукометрії. Роль наукометричних показників в оцінці наукової діяльності дослідника, установи, журналу, предметної галузі, стратегії науки країни та світу. Поняття категорії, імпаکت-фактора, квартилю журналу.</i> вміти: <i>Здійснювати пошук документів, авторів, установ у наукометричних базах Web of Science Core Collection;</i>

	<p><i>Scopus;</i> <i>Google Scholar;</i> <i>Аналізувати профілі науковців в Publons, ORCID, ResearchGate, Scopus Author ID, Google Scholar.</i> <i>Здійснювати перевірку наукових публікацій на антиплагіат в Srikeplagiarism, Unicheck.</i></p> <p>ІК. Здатність розв'язувати комплексні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>ЗК-2. Здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей;</p> <p>ЗК-6. Здатність до ініціювання оригінальних дослідницько-інноваційних комплексних проектів,</p> <p>ЗК-7. Здатність до лідерства, до автономної і командної роботи під час реалізації наукових проектів.</p>
Фахові компетентності	<p>СК-1. Здатність до розуміння і узагальнення сучасних наукових теорій і методів та вміння їх ефективно застосовувати для організації спеціальної та інклюзивної освіти дітей з аутизмом;</p> <p>СК-2. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у спеціальній освіті, аутології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях;</p> <p>СК-3. Здатність до започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності;</p> <p>СК-5. Здатність до управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень в сфері спеціальної освіти та дотичних до неї галузях, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p>
Програмні результати навчання (за освітньою програмою)	<p>РН 1. Уміння поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію розв'язання науково-прикладних задач в області спеціальної освіти та аутології;</p> <p>РН 2. Уміння оцінювати наукову, практичну, інноваційну та комерційну значимість ідей та розробок інших фахівців та наукових колективів в професійній та суміжних галузях, застосовувати вагомні результати у дослідницькій діяльності;</p> <p>РН 5. Уміння розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та професійні практики для розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем суспільства;</p> <p>РН 9. Уміння представляти та обговорювати отримані результати та здійснювати трансфер набутих знань;</p> <p>РН 10. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог академічної доброчесності та професійної етики.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Базова</p> <p>1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.</p>

2. Інфографіка: навчальний посібник / упоряд. Гудимо О.В. ;[наук. редактор Р.В. Позюк]. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. 107 с.
3. Лупаренко Л. А. Інструментарій виявлення плагіату в наукових роботах: аналіз програмних рішень / Л. А. Лупаренко // Інформаційні технології і засоби навчання. 2014. – Т. 40 (2).
4. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посібн. / Н.М. Краус; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтав : Оріяна, 2012. 180 с.
5. Путівник у прикладну наукометрію: навч. посіб. / Н . М. Рідей [та ін.] ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування. Херсон : Олді-плюс, 2014. 344 с.
6. Чуканова С. О. Як уникнути плагіату при посиланні на пакети даних: [презентація] // еКМАІR. 7-а Міжнародна науково-практична конференція «Наукова комунікація в цифрову епоху». Київ, 2019.
7. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.- метод. посіб. / О. Л. Туриніна. Київ : ДП “Вид дім “Персонал”, 2018. 206 с..
8. Prathapan K. Research Methodology for Scientific Research. / K. Prathapan. Dreamtech Press, 2019. 272 p.

Інформаційні ресурси

Канал Clarivate Analytics українською –

<https://www.youtube.com/channel/UCSMJ679M7c78IYA5eu4IjYg>

FOSTER - <https://www.fosteropenscience.eu>

<https://www.scopus.com/home.uri>

<https://www.scimagojr.com/>

Фінансування наукових досліджень в Україні та світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://edclub.com.ua/analytika/finansuvannya-naukovyh-doslidzhenv-ukrayini-ta-sviti>.

Наука в університетах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/nauka-v-universitetah>.

Академічна мобільність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/osvita-za-](https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/osvita-za-kordonom/akademichnamobilnist)

[kordonom/akademichnamobilnist](http://zrda.org/grants/) Гранти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zrda.org/grants/>.

Тривалість курсу	90 год (3 кредити), 3 семестр																																				
Обсяг курсу	Для денної форми навчання - 32 год. аудиторних занять, з них 16 годин лекцій, 16 год практичних занять, 58 годин самостійної роботи Для заочної форми навчання - 12 год. аудиторних занять, з них 6 годин лекцій, 6 год практичних занять, 78 годин самостійної роботи																																				
Ключові слова	наукова діяльність, методи дослідження, наукометрія, інформаційний пошук, дисертація, грантова діяльність																																				
Формат курсу	дистанційний																																				
Теми	Проведення лекцій, практичних робіт для кращого розуміння тем																																				
Підсумковий контроль, форма	Подано у формі СХЕМИ КУРСУ																																				
Пререквізити	залик																																				
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, проектно-орієнтоване навчання, дискусія																																				
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер, динаміки																																				
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичні заняття : 32% семестрової оцінки; максимальна кількість балів -32 - індивідуальне завдання- 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 10 - контрольні заміри (модулі): 8% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 8 - залик 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <table border="1" data-bbox="478 982 1774 1328"> <thead> <tr> <th rowspan="3">Модульний контроль</th> <th colspan="5">Максимальна оцінка в балах</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Поточний контроль (ПК)</th> <th rowspan="2">Конт- рольний захід (КЗ) - залік</th> <th rowspan="2">Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)</th> </tr> <tr> <th>Практичні (семінарські) заняття</th> <th>Індивідуальний проєкт</th> <th>Разом балів (ПК)</th> </tr> <tr> <th>Аудиторна робота</th> <th>Контрольн а робота</th> <th></th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>семестр</td> <td>32</td> <td>8</td> <td>10</td> <td>50</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>всього, у тому числі</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Оцінювання практичних занять. Аспіранти виконують практичні роботи. За практичну роботу на семінарських заняттях, аспірант може максимально отримати 32 бали (відповіді на заняттях відповідно до тем, які представлені в силабусах). Критерії оцінювання: 4 бали – студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 2 бали– студент виконав</p>						Модульний контроль	Максимальна оцінка в балах					Поточний контроль (ПК)			Конт- рольний захід (КЗ) - залік	Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)	Практичні (семінарські) заняття	Індивідуальний проєкт	Разом балів (ПК)	Аудиторна робота	Контрольн а робота				семестр	32	8	10	50	100	всього, у тому числі					
Модульний контроль	Максимальна оцінка в балах																																				
	Поточний контроль (ПК)			Конт- рольний захід (КЗ) - залік	Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)																																
	Практичні (семінарські) заняття	Індивідуальний проєкт	Разом балів (ПК)																																		
Аудиторна робота	Контрольн а робота																																				
семестр	32	8	10	50	100																																
всього, у тому числі																																					

не менше 60% завдань; 0 балів – студент виконав половину завдань, або менше.

Аспіранти повинні виконати 1 індивідуальний проєкт, максимальна оцінка якого становить 10 балів.

Зміст індивідуального проєкту:

Підготовка профілю аспіранта в обраній наукометричній базі (Publons, ORCID, ResearchGate, Scopus Author ID , Google Scholar)

Оцінювання індивідуального проєкту. Індивідуальний проєкт, максимальна оцінка якого становить 10 балів, передбачається оцінити за такими критеріями:

9–10 балів — створення профілю аспіранта в 4-х і більше наукометричних базах;

7–8 балів — створення профілю аспіранта в 3-х наукометричних базах;

5–6 балів — створення профілю аспіранта в 2-х наукометричних базах;

3–4 бали — створення профілю аспіранта в 1 наукометричній базі

Таким чином, максимально за практичні роботи упродовж семестру можна отримати 42 бали, та 8 балів за контрольну роботу, яка оцінюється згідно відсотка правильних відповідей на тестові питання, що в сумі становить 50 балів.

Критерії оцінювання контрольного заходу.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		

Знання студента оцінюються за чотирибальною системою: "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно".

Оцінка "відмінно" ставиться студенту в такому випадку:

дана повна правильна і ґрунтовна відповідь на поставлене теоретичне питання; наведені всі необхідні методологічні, за необхідності графічні матеріали, які розкривають суть поставленого питання; проведено ґрунтовний аналіз проблеми та зроблені висновки в напрямі її вирішення.

Оцінка "добре" ставиться студенту в такому випадку:

правильно і з достатньою повнотою викладено суть поставленого питання; приведені аргументи викладають суть поставленого питання в цілому; вирішує поставлену задачу в повному обсязі; допущено несуттєві

	<p>неточності у висвітленні поставлених питань. Оцінка "задовільно" ставиться студенту в такому випадку: за загальні знання і розуміння основного матеріалу як теоретичної, так і практичної частини завдання; у відповідях немає чіткості, логіки і послідовності викладення матеріалу; не повністю висвітлено суть питання; зокрема, не вистачає необхідних аргументів, які розкривають суть поставлених питань.</p> <p>Під час самостійної роботи аспіранти повинні опанувати глибинні знання зі спеціальності за тематикою, викладеною в силабусі. Оцінювання якості самостійної підготовки здійснюється на контрольних заходах згідно критеріїв, наведених вище.</p> <p>Жодні форми академічної доброчесності не толеруються</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема	Форма діяльності (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	План, короткі тези	Завдання	Література Ресурси в інтернеті	г о д
1,2 – ий тижд	Тема 1. Наука і наукові дослідження. Технологія наукових досліджень.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	Виникнення та еволюція науки. Теоретичні та методологічні принципи науки. Види та ознаки наукового дослідження. Методологія і методи наукових досліджень. Організація наукової діяльності в Україні. Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. Оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу.	Оволодіти навичками визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження.	2-8	2 4 2
3,4 тижд	Тема 2 Класифікація методів наукового	Лекція, 2 год.	Теоретичні методи як знаряддя встановлення прихованих закономірностей, взаємовпливу чинників розвитку педагогічного явища або процесу. Мислення, його форми. Загальнонаукові логічні	Оволодіти філософськими	2-8	2

	дослідження	Практичне заняття, 2 год.	методи – основа теоретичного психолого-педагогічного дослідження. Теоретичний аналіз і синтез (класифікаційний аналіз, каузальний аналіз). Абстрагування і конкретизація. Індукція і дедукція. Метод моделювання і його етапи (конструювання моделі процесу, експериментальне дослідження моделі, перехід від моделі до природного, первинного об'єкту з перенесенням на нього результатів моделювання).	концепціям і та методами наукового дослідження		2
5,6 тижд	Тема 3 Методика проведення наукового експерименту	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	Загальна характеристика емпіричних методів психолого-педагогічного дослідження. Метод вивчення психолого-педагогічної наукової і методичної літератури, архівних матеріалів. Прийоми роботи з книгою. Бібліографічний пошук і опис. Обробка одержаної інформації і види її представлення (стислий загальний опис – анотування, конспектування, окремі виписки і цитати, таблиці, графіки). Спостереження як метод збирання інформації. Його основні характеристики. Види спостережень: цілеспрямоване і випадкове, суцільне і вибіркоче, безпосереднє і опосередковане, тривале і короткочасне, констатувальне і оцінне, каузальне і експериментальне, польове і лабораторне. Різноманітність способів фіксації результатів спостереження. Загальні вимоги до проведення спостереження. Бесіда як метод одержання інформації в логічній формі. Формалізовані (зі стандартизовано поставленими питаннями і з реєстрацією відповідей) і неформалізовані бесіди. Методика проведення і техніка фіксації результатів. Методи опитування: анкетування, тестування, інтерв'ю, соціометрія. Переваги і недоліки методів опитування. Види анкетування (відкриті, закриті, змішані), вимоги до змісту анкет. Особливості проведення інтерв'ю, вимоги до розробки змісту його питань. Тестування як спосіб вивчення продуктивності системи впливів на об'єкти. Види тестів. Вимоги до тестів - валідність і надійність. Соціометричний метод як спосіб розкриття структури міжособових відносин, його види.	Оволодіти методологією наукового дослідження та процедурою проведення спостереження, та застосуванням валідних методик	2-8	2
7,8 тижд	Тема 4. Наукові публікації. Використання спеціалізованих видавничих систем.	Лекція, 2 год. Практичне	Види наукових публікацій. Наукова монографія. Наукова стаття. Тези наукової доповіді. Наукова доповідь (презентація). Правила оформлення публікацій. Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. Правила бібліографічного опису окремих видів документів. Приклади бібліографічного опису окремих видів документів. Розташування бібліографічних описів у списках літератури. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у	Оволодіти методикою написання наукових праць	1-8	2

	Бібліографічний апарат наукових досліджень	заняття, 2 год.	текстах наукових та навчальних робіт. Пошук наукових видань для публікації за результатами наукових досліджень.			2
9,10 тижд	Тема 5. Наукометричні бази даних в наукових дослідженнях	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Аналіз наукових джерел	Стандарти та критерії якості наукових журналів. Основні вимоги (ISSN, мовні вимоги, вимоги до статті, тематика, процедура рецензування, склад редколегії, політики журналу, doi, метадані, етика наукових публікацій, авторське право та Creative Commons, вартість публікації та ін.). Доступність архіву статей та їх анотацій. Індексуювання статей журналу в міжнародних базах даних. Особливості пошуку документів, авторів, установ. Використання спеціальних фільтрів для уточнення результатів пошуку. Особливості роботи з Science Citation Index Expanded (SCIE), Social Science citation index, Art and Humanities Citation Index (AHCI), Мультидисциплінарний індекс Emerging Source Citation Index (ESCI).	Володіти техніками пошуку наукової інформації, здійснювати пошук необхідних ключових публікацій в області наукового дослідження аспіранта для складання огляду літератури, написання наукових статей	Інформаційні ресурси	2 2
11,12 тижд	Тема 6. Апробація та оформлення результатів психологічного дослідження	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	Вимоги до оформлення тексту дисертаційної роботи. Вимоги до оформлення списку використаних джерел. Структура, доповіді, презентації. Види апробацій результатів психологічного досліджень. Вимоги до підготовки доповіді. Структура наукової статті.	Оволодіти навичками та методичним и прийомами оформлення дисертації	1-8	2 2
13,14 тижд	Тема 7. Інформаційні технології перевірки етичності	Лекція, 2 год. Практичне	Види порушень норм академічної доброчесності. Критерії для верифікації наукової інформації. Поняття плагіату та самоплагіату, його причини, способи виявлення, техніки уникнення. Перевірка текстів на наявність запозичень в Strikeplagiarism,	Оволодіти техніками перевірки академічної доброчеснос	4-7, інформаційні ресурси	2

